

Munkinseudun Murinat

Munkinseudun koirakerhon jäsentiedote lokakuu 2005

www.geocities.com/munkinseudunkoirakerho

Munkinseudun koirakerho ry Kokouskutsu

Aika: Torstai 17.11.2005 klo 18.30 alkaen

Paikka: Taavetti Laitisen katu 7 B-talo, kerhohuone (sisäpihalla)

Kokouksessa käsiteltävät asiat:

Sääntöjen 11 §:n määräämät asiat vuosikokoukselle

Työjärjestys:

1. Kokouksen avaus
2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkistajaa ja kaksi ääntenlaskijaa
3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Työjärjestyksen hyväksyminen
5. Tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilitarkastajan lausunnon esittäminen
6. Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle ja muille vastuuvollisille
7. Tulo- ja menoarvion sekä jäsenmaksujen suuruuden vahvistaminen
8. Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten valitseminen
9. Tilintarkastajan ja tilintarkastajan varamiehen valitseminen
10. Muut kokouksessa esille tulevat asiat
11. Kokouksen lopetus

Tervetuloa!

Vanhan ja uuden hallituksen puolesta

Marja-Liisa Veltheim

Katsaus kuluvaan vuoteen

Marja-Liisa Veltheim

Kulunut toimikausi on ollut riemastuttavan vilkas. Koulutusta on ollut tarjolla ennätysellisesti siten, että olemme pystyneet vetämään keväällä ja syksyllä neljää penturyhmää ja lähes yhtä monta jatkoryhmää. Agilityryhmämme pystyi jatkamaan toimintaansa, vaikka agility-koulutusohjaajamme jäikin äitiyslomalle. Erityisen iloista on ollut myös se, että monet jäsenemme ovat nyt rohkaistuneet osallistumaan virallisiin kokeisiin. Kynnyks kokeisiin osallistumiseen on ylipäänsä aivan kohtuuttoman suuri. Monen koiran ja ohjaajan taidot riittäisivät mainiosti, mutta ohjaajan oma kriittisyys on esteenä. Myöskään epäonnistumisia ei saisi ennakkoon pelätä. Huipputuloksia ei tule ennen kuin kokemusta kokeista karttuu. Kokeet ovat oikeastaan vain yksi erityisharjoitustilanne, jossa koiran ohjaaja saa palautetta niistä asioista, joita hän voi harjoitella lisää.

Kokeista ja niihin osallistumisesta olisi mukava pitää jonkinlaista kirjanpitoa, joten toivoisimmekin, että ilmoittaisitte tämän vuoden osallistumisista ja tuloksista vaikka sähköpostilla koulutusvastaavallemme Outi Louhimolle outi.louhimo@edu.hel.fi.. Sama toive koskee tietysti myös agility-harrastajia, jotka ovat mahdollisesti osallistuneet kuluneen vuoden aikana agility-kokeisiin. Kun ilmoitatte kokeista, joihin olette osallistuneet, kertokaa nimenne, koiran virallinen nimi ja kutsumanimi, kokeen järjestäjä, kokeen päivämäärä, koeluokka ja tulos. Mainitkaa myös saako tuloksenne mahdollisesti julkistaa nettisivuillamme, jos kokoamme kaikki kerhon jäsenten vuoden aikana saavuttamat koetulokset yhteen.

Vuosi lähestyy loppua ja kerhomme vuosikokous kolkuttelee. Toivoisimme aktiivista osallistumista tähän kaikille jäsenille avoimeen päättävään kokouksemme. Kokouksessa valitaan uudet hallituksen jäsenet ja puheenjohtaja ensi toimikaudelle. Erovuorossa on ainakin kolme jäsentä, joten uutta verta tarvitaan hallitukseen. Hallituksen jäsen on mahdollisuus vaikuttaa suoraan kerhon toimintaan ja suunnitella toimintaa sellai-

seksi, että se palvelee parhaiten myös hänen omia koiraharrastusintressejään.

Haluaisin kiittää kaikkia koulutusohjaajia tästä erittäin aktiivisesta ja onnistuneesta toimikaudesta. Kurssien vetäminen ei olisi ollut mahdollista ilman Aki Abiadoun, Anu Virtasen, Outi Louhimon, Elina Kirjalaisen ja Outi Temmeksen innostusta, taitoa ja osaamista koulutusten vetämiseen. Koulutusohjaajat ovat olleet myös omassa kouluttautumisessaan aktiivisia. Kaikilla koirakerhomme koulutusohjaajilla on Kennelliiton toko-koulutusohjaajapätevyys.

Lisäksi haluan kiittää hallituksen jäseniä Outi Louhimoa, joka on kerhon koulutusvastaavana koonnut ilmoittautumiset toko- ja agilitykoulutusryhmiin ja hoitanut tehokkaasti ja osaavasti kerhon sihteerin tehtävät. Kerholla on ollut onni saada toimintaansa mukaan Anu Virtanen, joka on ottanut tarmokkaasti vastuun myös agility-toiminnan vetämisestä, agility-tavarasäilytyslaatikon suunnittelusta ja rakentamisesta sekä rahastonhoitajana kerhon rahaliikenteestä ja kirjanpidosta. Haluan kiittää myös pitkäaikaista jäsenihteeriämme Minna Maasiltaa, joka on paneutuvasti ja ahkerasti hoitanut jäsenrekisteriämme jo vuosia ja vastannut samalla myös kerhon tiedottamisesta, Elina Kirjalaista ja Outi Temmestä, jotka palasivat ulkomailta aktiivisina mukaan takaisin hallituksen jäseniksi ja ottamaan monipuolisesti vastuuta kerhon toiminnan suunnittelusta ja vetämisestä, sekä Elina Stadhia, joka on omalla osallistumisellaan ja ideoinnillaan tukenut kerhon hallituksen kokosten onnistumista ja toimintamallien kehittämistä.

Mutta ennen kaikkea haluan kiittää kaikkia uusia ja entisiä jäseniä tästä hienosta vuodesta. On ollut ilo saada työskennellä teidän ja koirienne kanssa! On ollut iloista seurata koira-ohjaaja -suhteiden kehittymistä ja taitojen kasvamista. Keväällä taas toivottavasti tavataan koulutusten parissa Koneen kentällä. Hauskaa ja intensiivistä talviharjoittelukautta kaikille!

Toisten koirien ohittaminen lenkillä

Marja-Liisa Veltheim

Haluat varmaankin, että koirasi kulkee lenkillä sivullasi levollisesti ja rähjäämättä. Opetaa siis koirasi ensin kulkemaan vetämättä sivulla tilanteessa, jossa ei ole häiriötekijöitä. Käytä tähän käskynä esim. ”vierellä” tai ”nätisti”.

Jos harrastat tokoa aktiivisesti, älä käytä lenkillä vetämättä kulkemiseen: ’seuraa’-käskyä. ’Seuraa’ kannattaa säästää toko-liikkeeseen. Toko-seuraaminen on jo varsin vaativa tempu, jossa koira seuraa aivan tiettyssä kohdassa polven kohdalla pää kääntyneenä ja katse kohdistettuna ohjaajan kasvoihin. Hihnassa vetämättä kävely ei edellytä tällaista keskittymisen ja osaamisen tasoa, mutta se on erilaisten vaihtuvien häiriötekijöiden ansiosta erittäin vaativa arkielämän suoritus. Itse asiassa monille edistyneille ja kisaaville toko-koirillekin vielä vaikeampi suoritus kuin tuo toko-seuraamisliike.

Kun koira kulkee siis vierelläsi sinun halumaasi suuntaan, sinun haluamallasi tempolla, hihna ei juuri koskaan kiristy. Älä käytä fleksiä, koska fleksissä koirasi saa itse valita etäisyyden sinuun nähden ja voi poukkoilla, minne itse mieli. Käytä mieluummin tarpeeksi tukevaa nahka- tai metallipantaa ja nahkahihnaa. Joillakin koirilla toimii parhaiten puolikiristävä panta. Jos sinulla on todella suuria vaikeuksia hallita ja pidätellä isokoista vetävää koiraa, vetoa estävä kuonopanta voi olla harjoitteluvaiheessa avuksi. Sen käyttö on lyhytaikaista ja edellyttää samanaikaista intensiivistä koiran kouluttamista – muuten koira kehittää itselleen sellaiset niskalihakset, joilla se vetää kuonopannasta huolimatta.

Vaihtele tempoja, tee käännöksiä, kehu ja palkkaa, kun koira kulkee vierellä ja nätisti. Harjoittele ilman häiriötekijöitä paikassa, jossa ei ole muita koiria tai ihmisiä. Älä anna koiran pysähtyä nuuhkimaan hajuja, kun teillä on harjoittelu menossa. Voit muutenkin rajoittaa koiran nuuhkimista, mahdollista pissojen nuolemista ja merkkailua. Uroskoirat vajoavat helposti puolinvirvanaan narttujen tuoksuista. Tällöin koiran kontakti ohjaajaan ja ohjaajan mahdollisuudet hallita koiraa heikenevät. Kiellä koiraa ja komenna koira mat-

kaan. Käytä pientä, nopeaa nykäisyä herätteenä, jos on tarpeen.

Koiran ei tulisi kiinnittää ohituksissa huomiota toisiin koiriin. Älä siis anna koirasi mennä tervehtimään oma-aloitteisesti toisia koiria. Se saa mennä vasta, kun ottaa sinuun katsekontaktin ja annat luvan. Näin siksi, että jos joskus sallit ja joskus et, koira kuvittelee, että on täysin sen itsensä päätettävissä, milloin ja miten se hoitaa kohtaamiset ja lähestymiset toisten koirien kanssa ja milloin taas ei. Vie koiralta tämä oikeus ja se on aivan tyytyväinen. Sen ei tarvitse enää stressata itseään tästä asiasta.

Kun toinen koira tulee vastaan, kiinnitä koirasi huomio itseesi koiralle todella mieluisan leluun, esim. pallon, patukan, vinkuleluun tai herkullisen makupalan avulla. Pidät palkkiota kädessä koiran kuonon edessä ja iloisesti jutellen pidät sen huomion itsessäsi ja kuljetta toisen ohi. Palkkaat välittömästi, kun toinen koira on riittävän kaukana: heität pallon tai patukan tai annat sille makupalan tai leluun.

Toiselle koirille rähjäminen on ikävä tapa. Rähjäämisen tavallinen syy on, että koirat eivät usein pidä samaa sukupuolta olevista koirista omalla reviiirillä, ja ilmoittavat tästä suoraan rähinällä ja uhkauselein. Pörhistely tulee omistajalle ikävänä yllätyksenä siinä vaiheessa, kun koira saavuttaa sukukypsyyden. Pentuna koira tuli toimeen ja leikki niin herttaisesti kaikkien toisten kanssa, ja sitten se ykskaks muuttuikin tuimaksi rähisijäksi, jonka kanssa on ikävä tavata muita koiria. Koirapuisto-aika on mennyt.

Toiset koirat rähjäävät, koska ne pelkäävät muita koiria. Rähjäminen antaa vahvuuden ja turvallisuudentunnetta. Tunnetta vielä lisää, kun omistaja on koiran tukena kireän hihnan päässä. Koiran ei tarvitse kohdata toista pelottavaa koiraa oikeasti yksin.

On kuitenkin täysin sinun päätettävissä, sallitko tämän rähjäämiskäyttäytymisen vai et. Jos sinä vastaat kaikista muiden ihmisten ja koirien tapaamista ja tervehtimisistä ja päätät, milloin heidät yksinkertaisesti ohitetaan, koiralla ei ole sinun lupaasi pysähtyä rähisemään.

Hyvä tapa välttää rähinäkohtaus on ottaa koira kontaktiin (lelu tai makupala auttaa) ja pyytää se samalla kävelemään sivulle jo hyvissä ajoissa ennen kohtaamista. Tässä tilanteessa toko-taidoista on hyötyä. Koiraa voi seurauttaa myös seuraa-käskyllä sen lyhyen matkan, mikä tarvitaan toisen koirakon ohittamiseen, jos koiran kanssa tämä taito on opeteltu. Ja palkka annetaan heti ohituksen onnistuttua.

Toisten koirien lähestyessä voit myös valita jo ajoissa vähän toisen reitin kääntymällä toiseen suuntaan tai tekemällä laajan kaarrokseen. Ei ole aina pakko kohdata.

Jos olet taitava lukemaan koiraa, voit myös nähdä etukäteen jo pienistä muutoksista, että koira alkaa latautua toisen kohtaamiseen ja rähjäämiseen. Se pörhistää karvoja, korvien asento muuttuu, koira alkaa tuijottaa ja terhistyy. Tässä tilanteessa voit tiukkasanaisesti kieltää: ”Ei” ja kertoa koiralle, on turha yrittää mitään. Anna koiralle heti perään ohituskäsky: ”Ohi”. Estä koiralta näköyhteys toiseen koiraan omalla kropallasi. On kätevää kulkea tien vasenta laitaa ja pitää koira koko ajan vasemmalla puolella, siis pientareen puolella, mikä on sen seuraamispaikka muutenkin. Jos mahdollista, koukkaa vähän kauempaa pientareen puolelta. Pidä koira liikkeessä.

Älä koskaan pysähdy siten, että jätät koiran keskelle tietä tuijottamaan toista koiraa ja käyttäytymään uhkaavasti, jolloin vastaantullevan turvallisuuden tunne järkkyy ja se katsoo todennäköisesti tarpeelliseksi puolustautua.

Joskus kaikki kohtaamista ennakoivat toimet epäonnistuvat ja räyhähenki iskee koiraan. Jos koira onnistuu rähjäämään, ei kannata alkaa ihmetellä ja lepperellä: ”Hyi, hyi, mikä sinun nyt tuli. Olikos se taas tuollainen musta

(tai joku muu väri) koira tai se (väärän)rotuinen koira, jota sinä inhoat.” Koira ymmärtää puheesta parhaiten äänensävyä, ja jos äänensävy on sellainen ”voi mammankulta, miten sinä nyt tuolla lailla”, koira kokee, että sitä itse asiassa kannustetaan ja keuhutetaan. Ohjaaja kiittelee koiraa, kun se hätisti uhkaavan koiran pois.

Kun koira alkaa rähistä, sillä on kuulo poissa. On parasta raahata koira pikavauhtia ohi ja jatkaa sen kanssa harjoittelua vähemmän häiriöisessä tilanteessa. Koiran puhuttelu tai rankaiseminen jälkeenpäin on aika hyödytöntä. Koira ei välttämättä osaa yhdistää rankaisua tai puhuttelua oikein, vaan saattaa yhdistää sen nimenomaan näihin kohtaamis- ja ohitustilanteisiin. Niistä tulee vain uusi kokemus vahvistamaan koiran uskoa, että toisten ihmisten ja koirien kohtaamiset ovat epämiellyttäviä. Seuraavalla kerralla koira sitten rähjää entistä enemmän, koska se muistaa kokevansa taas jotain ikävää, kun kohtaa toisen koiran. Varsinkin sen mustan tai vääränrotuisen.

Pienen epäonnistumisen jälkeen on hyvä nolata tilanne ja muistaa, että kyllä tähän maailmaan haukkua mahtuu. Tämän saman ongelman kanssa työskentelevät monet meistä koiran omistajista. Kaikki koirat eivät ole helppoja nyhveröitä eikä niiden tarvitsekaan olla. Toisilla koirilla on enemmän luonnetta ja särmää. Monet on jopa jalostettu siihen, että niillä olisi vartioimis-, puolustus- tai taisteluoimaisuuksia. Näitä ominaisuuksia tarvitaan, jos koira elää käyttötarkoituksensa mukaista elämää tai toimii harrastuskoirana. Joidenkin koirien kanssa meidän on tehtävä vähän enemmän töitä, jotta tavallinen arki kaupunkiolosuhteissa sujuu. Siispä ulkoilemaan, harjoittelemaan ja harrastamaan koiran kanssa! Ota namit tai lelu mukaan. 😊

Jokapäiväistä ohituskoulua

Outi Temmes (sekä hengessä mukana Cami-belgi ja Lennu-kelppi)

Tervehdys taas. Siitä onkin jo vierähtänyt hetki, kun viimeksi kerroin kuulumisiamme. Ei se elämä niin radikaalisti ole viime kerrasta muuttunut, mutta toki kaikenlaista on ehtinyt tapahtua. Kevät ja kesä ovat vierähtäneet ohi ja olemme siirtyneet syksyn kauniisiin väreihin. Meillä onkin tänä vuonna ollut todella upeita syyspäiviä ja olen ollut aivan onnessani! Vaikka pidän kaikista vuodenajoista, taitaa tällaiset syksyt kuitenkin viedä muista voiton. ☺

Muutoin painiskelemme yhä edelleen ikuisuusongelmamme kanssa, jota voi kutsua myös näitisti ohittamiseksi. Näin reilun vuoden kokemuksella voin lämpimästi suositella toisen koiran hankkimista kaikille niille, joilla on jo valmiiksi kotona neuroottinen ja vastaantulevista koirista ahdistuva yksilö. Siis, jos haluaa tehdä elämästään entistä hankalampaa...

Vaikka kuinka yrittäisi, on lähes mahdotonta välttää vanhemman koiran esimerkkiä siitä kuinka niihin vastaantuleviin tulee suhtautua. Eikä tilannetta helpota yhtään se tosiasia, että päädyin nuoremman koiran hankinnassa kelpieen. Hieman hitaammilla reaktioilla saattaisin jopa pystyä pysymään mukana, mutta nyt tajuan tilanteen monesti vasta sen jo mentyä ohi. Voitte vaan kuvitella miten hyvä palkkion ajoitus mulla on näissä tilanteissa. Eikä tämä tietysti koiran näkökulmasta lainkaan helpota ymmärrystä.

Vähitellen yrityksen ja erehdyksen kautta olen huomannut, että ohitukset ovat helppoimpia, jos vaan saan vanhemman koiran olemaan hiljaa, jolloin Lennukin on useimmiten kiltisti (jos selän irokeesia ei lasketa). Jos taas epäonnistun vanhemman koiran kanssa ja haukahdus tulee, sinkoaa Lennu narun päähän tuijottamaan sitä, jota ”meidän kuulu pelätä”, eikä ole enää käskyjen suhteen kovin vastaanottavainen.

Camin kanssa olen taas huomannut, että ahtaissa ohitustilanteissa sille on helpompaa istua paikoillaan ja päästää toinen ohi kuin ohittaa itse (ja niitä liian kapeita kohtia täällä meidän lähellä riittääkin). Muuten hyvin toimiva tapa, mutta ongelmia etenemisessä saat-

taa tulla, jos vastaantulevakin haluaisi pysyä paikoillaan...

Nurmikkovoittoisissa puistoissa riittävän etäisyyden ottaminen ei ole ongelma, mutta näillä metsäisillä hiekkateilla puolen metrin lisä-etäisyyden jälkeen löytää itsensä usein keskeltä risukkoa hihnat sotkeutuneena viiteen puuntaimeen, eikä tunne tilanteen hallinnasta ole enää kovin voimakas.

Mutta paistaa se aurinko välillä risukasaankin ja joskus ne koirat osaavat yllättää positiivisesti. Ja kyllä se yleinen tasokin vähitellen paranee, kun vaan jaksaa itse malttaa mieltä, eikä vaadi liikoa.

Camin kanssa olen huomannut selkeän liiasta ahnehtimisesta seuranneen ketjun syntymisen. Tilanteessa, jossa haluaisin koiran katsovan minua huomattuaan toisen koiran, olenkin huomaamattani opettanut, että ennen minuun katsomista pitää haukahtaa kerran. ”Eihän se tampio muuten tajua antaa makkaraa...”

Harjoittelumme edistymistä on hieman hidastanut myös viime aikojen terveydelliset seikat. Lennulta nimittäin poistettiin pieni patti takajalasta reilu kuukausi sitten. Ihon vähyys jalassa sai tikit repeämään ja jouduimmekin hoitamaan avohaavaa (mikä on aika työlästä). Takajalan ollessa jo lähes hyvä, onnistui Lennu viiltämään etujalkaan toisen haavan, joka vaati kolme tikkiä.

Tämä kaikki yhdistettynä siihen, ettei pieni energinen koira tuntenut oloaan yhtään kipeäksi teki kuukauden jatkuneista ”rauhallisista remmilen-keistä” aika mielenkiintoisia. Tämän purkautumattoman energian ei voida sanoa edistäneen hillittyä ja sivistynyttä kaupunkilaiskäytöstä.

Nyt olemme onneksi jo päässeet eroon kaikista tikeistä ja tötteröistä, kun Lennu on vihdoin malttanut jättää arvetkin rauhaan. Eläinlääkärikin jo ilmoitti poistaessaan tikkejä, että ”Toivottavasti ei nähdä enää tämän vuoden puolella...”

Elämä on siis vähitellen normalisoitumassa. Koirat saavat taas rellestää, eikä treenaamiselle ole enää rajoituksia. Olen nimittäin jo

tottunut sen verran pikkukelpien ajatustapaan, että edistystäkin on saatu aikaiseksi.

Olimme jopa ensimmäisessä tottelevaisuuskokeessamme viime viikonloppuna. Emme vielä tällä kertaa lyöneet kaikkia, emmekä itse asiassa saaneet edes ykköstulosta, mutta moneen asiaan olin todella tyytyväinen. Sitä

paitsi minä itse tarvitsen kisat porkkanaksi liikkeiden viimeistelyyn...

Edellisestä kisakerrasta Camin kanssa on jo vuosia, mutta nyt taisi taas iskeä kisainnostus. Pitää vaan hioa loputkin kuntoon ja eikun uudestaan. ☺

Kuva Munkinseudun koirakerhon toimintapäivästä 5.6.2005

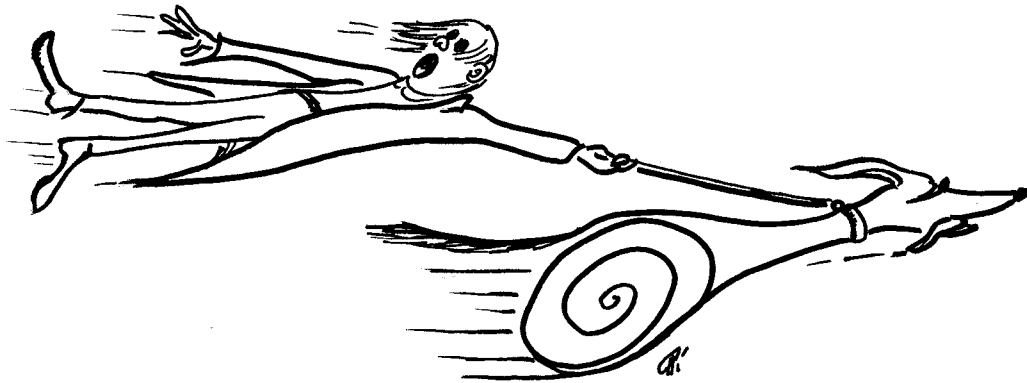
Odottaminen kehittää koiran kärsivällisyyttä

Elina Stadigh

Ryntäileekö koirasi ovesta ulos heti sen auettua?

Entäs autosta poistuminen; kuka hyppää ensimmäiseksi ulos?

Miten kotiin tulevat vieraat vastaanotetaan?

Koiralle on ihan mahdollista ja aika helppoa opettaa odottamaan omaa vuoroa. Koira ei protestoi odottamista, koska saa siitä palkinnon välittömästi eli pääsee ulos, saa hypätä autosta, päästetään vapaaksi tms. Olen huomannut oman koirani kanssa, että odottamisen vaatiminen vaikuttaa sen yleiseen olemiseenkin rauhoittavasti. Kun se toistuvasti arkipäivän tilanteissa joutuu odottamaan lupaa esim. syömisestä aloittamiseen tai vapaaksi pääsemiseen, se selvästi pidentää sen pinnaa jossain muussakin tilanteessa, jossa joudutaan odottamaan.

Moni opettaa koiralleen koulutusten yhteydessä paikalla makuuta, joka sekkin on erittäin hyödyllinen oppi ja opettaa odottamaan pitkiäkin aikoja, mutta koira on huono yleistämään yhtä oppimaansa asiaa johonkin toiseen tilanteeseen. Siksi nämä arkipäiväiset tilanteet tuovat mukanaan toisenlaista tottelevaisuutta ja omistajan kunnioittamista. Sinä olet se, joka palkitset koiraasi oikeasta käytöksestä, teet itsestäsi kiinnostavan ja saat sen sitä kautta muissakin tilanteissa kuuntelemaan itseäsi. Muistathan, että kaikki arkipäivän tilanteet ovat omalla tavallaan koirasi kouluttamista.

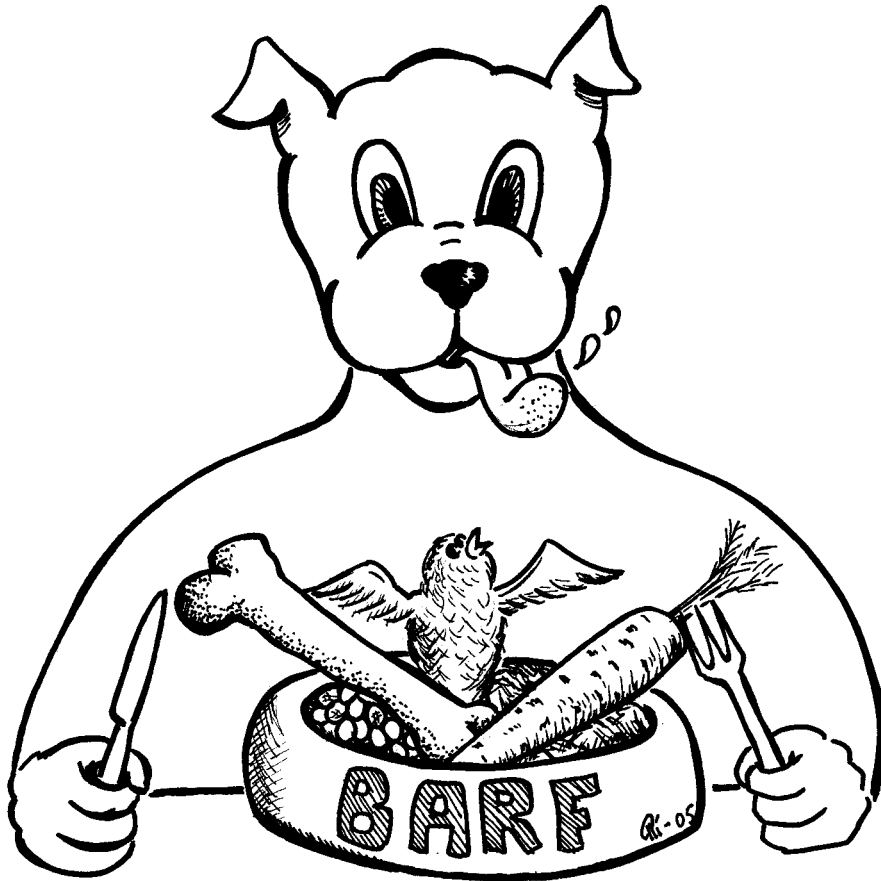
Ennen kuin lähdet kouluttamaan luvan antamista esim. oven avaamisen yhteydessä, koi-

ran tulee osata ottaa katsekontakti. Jos se ei vielä ole hallussa, alat palkita koiraasi siitä että se katsoo sinua silmiin. Ensin katse, sitten palkkio (= nami) ja yhdistät sen sitten samaan aikaan katseen kanssa sanaan esim. ”katso”. Kun olet lähdössä ulos, pyydä koiraasi istumaan ja katsomaan silmiin ennen kuin avaat ovea. Avaa sen jälkeen niin vähän ettei siitä pääse livahtamaan ulos. Jos koira välittömästi oven avauduttua yrittää lähteä, ovi vain uudestaan kiinni ja uusi yritys. Alussa kannattaa palkita lyhyestäkin odottamisesta ja pidentää aikaa vähitellen. Tärkeintä on, että sinä päätät koska lähdetään. Yhdistä sitten ulos lähteminen komentosanaan esim. ”saa mennä”. Olen huomannut oman koirani kanssa, että tuossa tilanteessa on melkein yhdentekevää, mikä se sana on. Koira tunnistaa parhaiten äänensävyn ja -painon.

Samaa periaatetta voit käyttää autosta poistuessa (lisää turvallisuutta huomattavasti) tai antaessasi ruokaa. Vieraiden tervehtiminen omalla vuorolla vaatiikin jo enemmän harjoittelua, mutta senkin saa onnistumaan määrätietoisella ja johdonmukaisella koulutuksella. Näitä periaatteita on helppo laajentaa moniin arkipäivän tilanteisiin, mutta kärsivällisyyttä tarvitaan, kuten koiran koulutamisessa aina.

Raakaruokinta - BARF

Outi Louhimo

Kaikki ovat varmasti kuulleet joskus puhuttavan raakaruokinnasta tai barffauksesta. Mitä se sitten on? Itse sanoo BARF käytetään yleisimmin sanoista ”Bones And Raw Foods”. Tämä on Dr. Ian Billinghurstin mukainen merkitys lyhenteelle. Yleisimmin BARF yhdistetäänkin Dr. Ian Billinghurstiin. Kuitenkin BARF merkitsee eri ihmisille eri asiaa. Osalle BARF merkitsee tiukasti Billinghurstin ruokavalion noudattamista, mutta suurimmalle osalle se merkitsee yleisesti raakaruokintaa, eikä minkään tiukan ruokavalion noudattamista. Suurin ero taitanee löytyä siitä, että Billinghurst ei suosi ollenkaan viljojen käyttämistä ruokavaliossa. Kuitenkin osa raakaruokintaa suosivista ovat sitä mieltä, että viljat kuuluvat koiran ruokavalioon.

Itselleni BARF merkitsee raakaruokintaa, ei mitään erityistä dieettiä. Puhunkin yleensä raakaruokinnasta enkä barffauksesta. Vaikka

en Billinghurstin dieettiä noudatakaan, meillä ei silti syödä viljaa. Kuitenkin vain siitä syystä, että vilja ei toiselle koirallemme sovi. Vaikka meillä ei mistään vaikeista ihottumista olekaan kärsitty, ainoastaan kostealla kelillä tulee tassuihin ihottumaa, niin viljasta luopuminen vähensi ihottumaa huomattavasti.

Mikä BARFIN idea sitten on?

Sillä pyritään jäljittelemään mahdollisimman pitkälle luonnonvaraisten koiraeläinten, kuten susien, ruokavaliota. Koira kuuluu lihan-syöjiin, aivan kuten sen esi-isä susi. Susikaan ei kuitenkaan syö pelkästään saaliseläimiä. Se syö myös hedelmiä, yrttejä, marjoja, ruohoa, juuria, hyönteisiä sekä kasvissyöjien ulosteita. Pääosa suden ravinnosta koostuu kuitenkin saaliseläimistä, joista se syö lähes kaiken (luut, lihat, ihon ja jopa suoliston sisältö). Näin susi käytettyään hyödyksi koko

saaliseläimen saa tärkeitä ravintoaineita: valkuaista, rasvaa, mineraaleja, vitamiineja ja entsyymejä.

Mistä raakaruokinta koostuu?

Raakaruokinnan olennaisin osa ovat lihaiset luut. Ne käsittävät 60-80% ravinnosta. Luut nimenomaan tarjoillaan raakana. Kypsennettynä luista tulee helposti säröileviä ja saattavat vahingoittaa suolistoa. Lihaiset luut ovat monipuolista ravintoa koiralle. Niistä se saa kalsiumin lisäksi tärkeitä ravintoaineita. Lisäksi luiden pureskelu on hyväksi hampaille ja ikenille. Ja ennen kaikkea se on mukavaa puuhaa koiralle. Kaikenlaisia luita voi tarjota. Eniten ihmisiä tuntuu kauhistuttavan linnun luiden anto. Raakana linnun luut ovat kuitenkin pehmeitä ja helposti sulavia. Kypsänä niitä ei saa antaa (ovat teräviä ja voivat vahingoittaa suolistoa), niin kuin ei muitakaan luita.

Raakaruokintaan kuuluu myös raa'at kasvikset. Kasvikset tulisi soseuttaa, jotta koira pystyy käyttämään ravintoaineet paremmin hyödykseen. Kasvien soluseinämien sisältämä selluloosa vaikeuttaa koiran ruuansulatusta ja kun solujen rakenne rikotaan soseuttamalla, pystyy koira ne hyödyntämään. Myös kypsennettäessä rikotaan soluseinämiä, mutta samalla tuhoutuu osa ravintoaineista. Kasviksia kannattaa käyttää monipuolisesti, mutta kannattaa huomioida seuraavia asioita:

- sipulin haitalliset sulfidihydriidit voivat aiheuttaa anemiaa ja muita oireita
- pinaatissa ja raparperissa on paljon oksaalihappoa, joten niitä ei pitäisi käyttää yksipuolisesti tai runsaasti
- tomaatti, paprika ja peruna eivät ole hyväksi nivelrikkoiselle koiralle
- runsas kaalisukuisten kasvien käyttö saattaa joissain tapauksissa haitata kilpirauhasen toimintaa
- paljon porkkanaa sisältävä ruokavalio saattaa aiheuttaa vaaleille koirille punertavaa pigmenttiä ja tärkkelyspitoisena on kuulemma aiheuttanut joillekin koirille korvien likaantumista
- perunaa tulisi antaa vain kypsennettynä, raakana sitä tulisi välttää

Pienemmissä määrin mikään näistä ei ole itsessään haitallista tai epäterveellistä. Kas-

visten kanssa voi käyttää myös hedelmiä ja marjoja.

Raakaruokintaan kuuluvat myös sisäelimet sekä maitotuotteet. Sisäelimet tarjotaan myös raakana. Maksaa ei pidä tarjota liian usein tai liian suurina määriä, sillä se sisältää runsaasti A-vitamiinia, joka rasvaliukoisena kertyy elimistöön. Itse annan maksaa maksimissaan kerran viikossa. Kaikki eivät anna maitotuotteita. Itse annan maitotuotteita, jotka sisältävät runsaasti maitohappobakteereja (esim. maustamaton luonnonjogurtti, piimä).

Aikaisemmin jo kerroinkin viljoista. Jotkut niitä antavat, jotkut eivät. Koira ei niitä periaatteessa tarvitse. Viljat ovat pääasiassa hiilihydraatin lähde, eivätkä koirat tarvitse hiilihydraatteja samalla tavalla kuin ihmiset. Tarvitsemansa hiilihydraatit ja kuidut koira saa kasviksista. Koirien ruuansulatuselimistöä ei ole tarkoitettu sulattamaan suuria määriä viljoja. Pienet määrät tuskin kuitenkaan haittaavat.

Jos ruokavalio on monipuolinen, ei muita lisäravinteita tarvita, kuin öljyjä rasvahappojen ja E-vitamiinin saannin varmistamiseksi. Kalaöljyä ja monipuolisesti kasvisöljyjä. Kalanmaksaöljyä voi antaa, mutta ei liikaa tai liian usein.

Käytännön toteutus

Koiralle olisi hyvä tarjota kaksi ateriaa päivässä. Kahdestakin syystä: ensinnäkin ruoka-aineiden erottelu on hyväksi ja toiseksi vatsalaukunkiertymän riski pienenee, kun ruoka-annos jaetaan kahdelle eri aterialle. Tähän kuulen usein selityksiä: ”en voi antaa koiralleni kahta ateriaa päivässä, kun se lihoo heti”. Eihän ole tarkoitus antaa kaksinkertaista sitä ruokamäärää, vaan ainoastaan jakaa se ruoka kahdelle aterialle.

Itse annan koirille ruokaa kaksi kertaa päivässä. Toisella aterialla koirat saavat lihaisan luun ja toisella kasvissosetta, johon on sekoitettu vähän jauhelihaa/lihaa, sisäelimiä, mahaa tai kalaa sekä piimää/jogurttia. Luita en anna kuitenkaan ihan joka päivä. Niinä päivinä kun eivät saa luita (n.2 pv/vko), koirat saavat kaksi kasvissoseteriaa. Koirat saavat myös satunnaisesti kananmunaa, raejuustoa, omien ruokiemme tähteitä (mikäli ei ole viljaa) jne. Kasvissoseen korvaan välillä keitetyllä perunalla. Makupaloina koulutuksissa yms. käytän kuivattua lihaa/maksaa, juustoa

tms. Huolehdiin siis, etteivät saa silloinkaan viljaa.

Jotkut pitävät myös paastopäiviä tai täysin lihattomia päiviä esim. kerran viikossa. Itse en pidä paastopäiviä, mutta kuitenkin lihattomia päiviä silloin tällöin sekä vähän ”kevyempiä” päiviä.

Mikäli koiralle ei syötetä viljatuotteita tulisi vihannesten osuuden olla 10-25 % ja lihan ja luiden osuuden 60-80 % ruuan kokonaismäärästä. Luun osuuden ei tulisi ylittää 30 % kokonaisruokamäärästä.

Muista, ettei koiran tarvitse saada kaikkea yhdeltä aterialta. Tasapainoinen ravinto syntyy useamman viikon aikana. Aivan kuten susilla luonnossa. Itse mietin koirieni ruokintaa kahden viikon mittaisina jaksoina.

Koirat ovat kuitenkin erilaisia, joten jokaisen on itse tarkkailtava koiraa ja sen mukaan suunniteltava ruokavalio koiralle sopivaksi.

Raakaruokinta vaikeaa, kallista ja aikaa vievää?

Useimmilla on mielikuva, että raakaruokinta on vaikeaa, kallista tai aikaa vievää. Alku voi tuntua hankalalta. Tietoa on paljon ja on epävarma olo. Jotkut laskevat tarkasti koiriensa ruokien ravintoarvot jne. Itse en sitä tee. Pidän kuitenkin huolen, että koirat saavat monipuolisesti ravintoa ja kaikkia tarvittavia ravintoaineita. Alku voi tosiaan tuntua hankalalta. On poimittava tiedosta se oleellinen. On totutettava koira uuteen ruokavalioon. On tarkkailtava koiraa, mikä ruoka sopii ja mikä ei. Itse olen aina antanut koirilleni raakaa lihaa yms. kuivamuonankin joukossa. Joten täydelliseen raakaruokintaan siirtyminen tapahtui lähes kertaheitolla ja täysin ongelmitta. Osa suosii kertaheitolla siirtymistä ja osa pikkuhiljaa totuttelua. Aluksi koiran vatsa voi reagoida voimakkaastikin (oksentelu, ripuli) uuteen ruokaan. Mutta tottuu kuitenkin aika pian. Kun alusta on päästy, on raakaruokinta aika helppoa eikä niin aikaa vievääkään. Itse käyn 1-2 kertaa kuukaudessa ostamassa pakkasen täyteen luita ja lihaa. Kasvisosetta teen keralla isomman satsin pakkaseen.

Kallistakaan raakaruokinta ei ole. Saman verran tulee maksamaan kuin eläinkaupan ns. laadukkaammat kuivamuonat. Tietysti jos vertaa ns. markettiruokiin, niin hintaa tulee pikkasen lisää. Ja riippuu tietenkin siitä, että

mistä lihat ja luut ostaa. Itse ostan raakaruokintaan erikoistuneesta eläintarvikekaupasta (www.murrenmurkina.com).

Raakaruokinta on paljon helpompaa ja yksinkertaisempaa kuin luulisi!

Miksi raakaruokinta?

Itse olen tyytyväinen raakaruokintaan monestakin syystä. Isoin syy on ehkä se, että tiedän mitä syötän koirilleni. Koirat saavat kaiken ilman lisäaineita, makuaineita tai muita kemikaaleja. Lisäksi koirani voivat mainiosti, ovat energisiä ja raakaruokinta on vaikuttanut terveyteenkin positiivisesti.

Raakaruokinnan etuja (muut raakaruokintaa noudattavat ovat listanneet):

- iho-ongelmat hävinneet
- koirat energisempiä
- narttukoirilla vähemmän hedelmättömyys- ja pennunhoito-ongelmia
- pennut kasvavat hitaammin ja tasapainoisemmin
- ei hammaskiveä
- ei pahanhajuista hengitystä
- vähemmän loistartuntoja
- vahva immuunijärjestelmä
- vähemmän ulostetta
- vahvemmat nivelet ja jänteet
- parempi lihaskunto
- nivelsairauksien helpottaminen
- vähemmän kasvuhäiriöitä
- pienentynyt riski vatsalaukunkiertymään
- kaunis, terve ja kiiltävä turkki

Mielestäni jokaisen, joka koirastaan välittää olisi hyvä ottaa selvää mitä koirallensa syötää. Esimerkiksi mitä valmisruokapaketin tuoteselosteessa olevat aineet tarkoittavat. Itse en ollut valmisruoan sisältöön tyytyväinen ja siirryin raakaruokintaan, enkä kyllä takaisin valmisruokiin vaihtaisi, en millään.

Hyviä sivuja raakaruokinnasta sekä raakaruokinnan ja valmisruokien eroista:

www.koirakopla.com/barf.htm
-tietoa barfista ja valmisruoista

www.murrenmurkina.com
-raakaruokaa myyvä eläintarvikekauppa

www.barffi.net
-tietoa barffista, myy myös raakaruokaa

Etukannen kääntöpuolella on vuosikokouskutsu